

[C. F. Sørensen.]

ling, der gennem den sidste Menneskealder har fundet Sted indenfor vort Lands Hovederhverv, Landbruget, maa vi sikkert alle, med vort Lands Struktur for Øje, omgivet som det er af Have paa alle Sider, erkende, at der endnu er meget at udrette for vort Fiskeri og vor Søfart. Jeg hilser derfor med Glæde, at Ministeriet har haft Blikket aabent herfor og ved dette Fagministeriums Dannelse har understreget, at det mener, der paa dette Omraade er en Fremtid for vort Land.

Jeg anbefaler med disse Bemærkninger og Forbehold Forslaget til Finanslov.

Schovelin: I Modsætning til den ærede sidste Taler og i Overensstemmelse med den ærede Ordfører for Venstre vil jeg gerne udtale, at man fra vor Side ikke gerne ser disse stadige Ændringer i Finanslovens Stof mellem Ministerierne. Det er allerede for længst udtalt af en af mine Kolleger, det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Ellinger), saa jeg skal for mit Vedkommende nøjes med at henvise dertil.

I øvrigt vil jeg ved denne Lejlighed gerne opkaste det Spørgsmaal: Hvad er en Finanslov? et Spørgsmaal, som sikkert, hvis det var blevet opkastet tidligere og en Besvarelse derigennem var blevet fremtvunget, havde ført til, at man havde undgaaet adskillige saakaldte Finanslovs-konflikter. Spørgsmaalet om, hvad en Finanslov er, maa selvfølgelig besvares i Overensstemmelse med Grundloven, og det fremgaar da af Grundlovens § 48, at Finansloven paa den ene Side er en Bemyndigelse til at *opkræve* Skatterne og paa den anden Side en „Hjemmel“ til at *afholde* Statsudgifterne. Man har nævnt Skatterne, som selvfølgelig er den vigtigste og betydningsfuldste Statsindtægt, og dette hænger vel sammen med, at den fri Forfatning overhovedet er vokset op paa Skattebevillingsrettens Grund — men i øvrigt ligger der jo deri implicite, at Finansloven indeholder en Bemyndigelse til overhovedet at modtage, opkræve samtlige de Statsindtægter, som de forskellige Indtægtstlove anviser, samt en „Hjemmel“ til at *afholde* Udgifterne. Det hedder saa træffende i § 48:

„Forinden Finansloven eller en midlertidig Bevillingslov er vedtaget af Rigsdagen, maa Skatterne ej opkræves. Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i den af Rigsdagen vedtagne Finanslov eller i en af Rigsdagen vedtagne Tillægsbevillingslov eller midlertidig Bevillingslov.“

Endelig indeholder § 47 en ligefrem Definition af en Finanslov, nemlig denne, at Finansloven er „et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter“. Indtægterne, det er altsaa væsentlig Skatterne og de i Indtægtstlovene anviste Statsindtægter. Og hvilke er da Udgifterne? Ja, det er de Udgifter, som er *lovhjemlede*, det er de Udgifter, som Finansloven altsaa yderligere giver Hjemmel til at *afholde*. En Finanslov bliver med andre Ord til derigennem, at man paa den ene Side opstiller de Indtægter, som følger af de forskellige Indtægtstlove i den almindelige Lovgivning, og paa den anden Side de Udgifter, som hjemles i Udgiftstlovene, og Finansloven er i sig selv den Bemyndigelse, der gives til at foretage disse Handlinger. Forinden denne Bemyndigelse er givet, kan overhovedet ingen Udgift *afholdes* og ingen Indtægt *opkræves*. Og saa er der desuden føjet til de saakaldte *frie Bevillinger*, som altsaa har Hjemmel i *selve Finansloven*. Det er nemlig det ejendommelige ved den danske Grundlov, at den gør selve *Bevillingsmyndigheden* til et *Lovgivningsanliggende*, medens forskellige andre Forfatninger holder disse to Sfærer bestemt ude fra hinanden. Altsaa, der skal i Almindelighed en dobbelt Hjemmel til. Der kræves selve den Udgiftshjemmel, der indeholdes i de forskellige Udgiftstlove, og der kræves endvidere den Hjemmel til *Afholdelse* af disse Udgifter, som findes i Finansloven, medens for de frie Bevillingers Vedkommende Hjemmelen findes i selve Finansloven, netop fordi Bevillingsmyndigheden her er henlagt til Lovgivningsmagten i Ordets egentlige Forstand, altsaa er en *Lovgivningssag*. Men det modsatte, at en Lov hjemler en Udgift og Finansloven *stryger* den, er udelukket som stridende mod selve Finanslovens Væsen — Finanslovens Væsen, som kun er at opregne samtlige lovhjemlede Udgifter, give en Oversigt over dem og for det løbende Finansaar bemyndige Regeringen til at *afholde* dem.

Naar man nu spørger: Hvorledes er saa Landstingets Stilling til Finansloven? saa vil jeg først gøre nogle Bemærkninger om Landstingets Stilling i *Almindelighed*, altsaa Landstingets Stilling overfor den almindelige Lovgivning. Og her levner da Grundloven ingen Tvivl. Der er paa alle Punkter kun Tale om Ligeberettigelse, og lad os vel drage os til Minde, at den store Forfatningskamp her i Landet var ikke en Kamp mod *Tokammersystemet*, men det var den lige og almindelige Valgrets Kamp mod den *privilegerede* Valgret, og det skete under det Fylkesmærke, som hed *Fæmigrundloven*.